

zkrátka pokud se v osobě její nesbíhají veškeré podmínky trestné zodpovědnosti za účin, jejím jednáním objektivně přivoděný, pokud nejedná způsobem zakládajícím vinu. Tak tomu bylo právě u obžalovaného Jáchyma S-a, o němž nalézací soud zjistil, že mu nebyla známa nebezpečná povaha jeho činu.

Čís. 447.

Maření exekuce (zákon ze dne 23. května 1883, čís. 78 ř. zák.).

Skutková podstata §u 1 zákona nepředpokládá, by věřitel byl trvale poškozen; jest splněna i tehdy, byla-li věc, již dlužník původně exekuci odňal, později u něho nalezena.

(Rozh. ze dne 19. května 1921, Kr I 928/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 22. října 1920, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem maření exekuce dle §u 1 zákona ze dne 25. května 1885, čís. 78 ř. zák.

D ů v o d y:

Zmatečná stížnost dovolává se důvodů zmatečnosti čís. 9 a) a 10 §u 281 tr. ř. a majíc patrně za to, že odstranění věci, která má býti exekucí postižena, musí býti takovým trvalým jejím ukrytím, že vymáhající věřitel nemůže se již nikdy z této věci hojiti, poukazuje především na to, že rozsudek vůbec nezjišťuje, má-li obžalovaný kolo, o nějž jde, dosud ještě ve svém držení, zda není tudíž ani teď ještě státu možno, na kolo exekuci sáhnouti. Není-li však tato možnost vyloučena, nemůže prý býti řeči o úmyslu, by bylo uspokojení vymáhajícího věřitele zcela neb z části zmařeno. Než při těchto svých vývodech přehlíží stěžovatel zřejmě poměr deliktu, o nějž tuto jde, ku zločinu podvodu, těžšímu to trestnímu činu, na nějž § 1 zákona o maření exekuce výslovně poukazuje. Přichází trestnost dle zákona o maření exekuce teprve tehda v úvahu, není-li tu předpokladů zločinu podvodu. Tu pak zcela zřejmě vyplývá ze srovnání předpisu §u 1 zákona ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák. s předpisy o podvodu, najmě nyní s předpisem §u 205 a) tr. zák. (cís. nařízení z 10. prosince 1914, čís. 337 ř. zák.), že o použití předpisu prvuvedeného může býti vůbec jen tehda řeč, když jde pouze o zúmyslné zmaření konkrétně hrozícího neb již zahájeného exekučního aktu ku vynucenému vymáhání pohledávky. Šlo-li by dlužníku o to, by věřiteli odstraněním předmětů majetku vůbec znemožněno bylo uspokojení ať již úplně, ať částečně, by tedy věřitel znemožněním vydobyti své pohledávky z majetku dlužníkovy trvale byl poškozen, bude tu vždy již skutková podstata zločinu dle §u 205 a) tr. zák., která ovšem odsouzení pro přečim vůbec vylučuje. Z toho však vyplývá, že zjištění, zda dlužník zůstal v držení majetkového předmětu konkrétním exekučním aktem ohroženého, jest nezávazným pro otázku skutkové podstaty přečinu maření exekuce, jakmile tím, že jej odstraní, zmařil konkrétní jeho zabrání. V tomto případě jde také skutečně o maření exekuce. Nezáleží naprosto na tom, zda byl výměr

o povolení exekuce a o jejím provedení doručen obžalovanému, ježto po objektivní stránce stačí i exekuce hrozící, o které se také skutečně mluví ve výroku rozsudku, a s kterou souhlasí zjištění nalézacího soudu o prohlášení svědka Františka K-a, učiněné obžalovanému: »zabavím vám toto kolo«. Zmateční stížnost tvrdí také, že proto vůbec nedošlo k maření exekuce, ježto prý k zabavení předmětu stačí pouhé prohlášení o zabavení výkonným orgánem a zapsání zabaveného předmětu do zájemního protokolu i v nepřítomnosti dlužníkově a to v tomto případě tím spíše, ježto prý se exekuce neměla prováděti nikde jinde, nežli v bytě obžalovaného, jenž byl proto oprávněn se vzdáliti. Jest lhostejno, zda byl obžalovaný při zabavení kola svědkem K-em přítomen až do konce čili nic, poněvadž se jeho přítomnost neb nepřítomnost při zabavení kola nedotýkala vůbec věřitelova uspokojení. Záleží pouze na tom, co učinil obžalovaný s kolem, o kterém věděl, že má býti zabaveno. Není pochyby, že nebylo sice zabráněno svědku K-ovi, by učinil záznam, že kolo zabavil, bylo však naprosto vyloučeno, by byl mohl učiniti též záznam, jak vypadalo kolo, které zabavil, aby je tedy mohl popsati a po případě ve smyslu §u 259 ex. ř. provedené zabavení na něm učiniti patrným, což jest pro výkon exekuce velmi důležitou podmínkou, neb se tím zjišťuje totožnost zabaveného předmětu. Tento důležitý úkon zabavení zmařil obžalovaný tím, že s kolem odejel. Jak důležitý to byl úkon, dokazuje zejména i jeho nová námitka, že kolo, které mělo býti zabaveno, nenáleželo jemu, nýbrž bylo cizím, vypůjčeným majetkem, jenž prý byl s úspěchem vlastníkem (osobou třetí) vybavován, když později kolo bylo znova v bytě obžalovaného pro tutéž pohledávku eráru zabaveno; je patrné, že, i kdyby námitka tato nebyla novotou, nemohlo by k ní býti hleděno, když právě jedním obžalovaného bylo znemožněno zjistiti totožnost obou kol a tedy i oprávněnost tvrzení, že kolo zůstalo po překažení úkonu exekutorova v držení obžalovaného jakožto způsobilý předmět uspokojení věřitelova. Ježto však zabavení jest počátkem exekuce, která měla vésti k uspokojení věřitelovu, jedná se zde nepochybně o maření exekuce, a to exekuce hrozící. Uváží-li se, že nalézací soud výslovně zjistil, že obžalovaný jednal v úmyslu, by uspokojení svého věřitele zmařil a že si byl také vědom, že jde o výkon exekuce, jest obsažena v jeho jednání, jak objektivně, tak i subjektivně skutková podstata maření exekuce. Ke tvrzení stěžovatelovu ve zmateční stížnosti, že nevěděl, že jde o výkon exekuce, nelze přihlížeti, poněvadž toto tvrzení odporuje zjištěním soudu nalézacího, která jsou pro nejvyšší jako zrušovací soud závazná. (§ 288 čís. 3 tr. ř.) Jde tedy již jen o to, zda jest snad odůvodněna námitka, teprve při veřejném roku vznesená, že v tomto případě nemohla vůbec vymáhajícimu věřiteli povstati škoda a že také nepovstala, že by tedy šlo o přešupek § 3 zák. o mař. exekuce. Mylný je především náhled obhájcův, že by tím byl uplatňován důvod zmatečnosti dle čís. 10 §u 281 tr. ř., neboť dělitkem skutkových podstat §u 1 a 3 cit. zák. je úmysl dlužníkův zmařiti exekuci a nikoliv vznik škody. Jde i tu tedy o důvod zmatečnosti dle čís. 9 lit. a) §u 281 tr. ř., jenž není dán. Tvrzení zmateční stížnosti, že vymáhajícimu věřiteli nemohla vůbec škoda vzniknouti, poněvadž kolo, které mělo býti stěžovateli zabaveno, nebylo jeho vlastnictvím, jest novotou, k níž nelze přihlížeti při rozhodování o zmatku čís. 10. Předpokládá tento důvod zmatečnosti, že stěžovatel vychází ze skutkové pod-

staty, zjištěné soudem nalézacím, o čemž v tomto případě nemůže býti řeči, poněvadž námitka, právě uvedená, nebyla vůbec před soudem nalézacím učiněna. Také druhá námitka, že vymáhajícímu věřiteli vůbec žádná škoda nevznikla, poněvadž kolo bylo dodatečně zabaveno v bytě obžalovaného, jest novotou, před nalézacím soudem nepřednesenou, leč měl tu stěžovatel patrně na mysli námitku, že se vymáhající věřitel mohl uspokojiti buďto z téhož předmětu, který byl odstraněn a zase ra-
lezen, nebo snad z jiného majetku stěžovatelova. Má-li však ustanovení o maření exekuce míti vůbec nějakého účinku, může záležitosti pouze na době spáchaného činu a jen podle této doby může býti počítáno, zda pro vymáhajícího věřitele nastala škoda čili nic. Chrání totiž toto zákonné ustanovení, jak bylo již svrchu podotčeno, uspokojení věřitele, prýšící z určité exekuce. Byla-li tato určitá exekuce bezvýslednou právě jenom proto, že dlužník předmět exekuce odstranil, utrpěl tím věřitel škodu. Každá jiná exekuce byla by již novou exekucí, sloužící ovšem k uspokojení téhož vymáhajícího věřitele, tato exekuce jest však již zase zvláště chráněna ustanovením zákona o maření exekuce. Nelze proto pochybovati o tom, že vymáhajícímu věřiteli vznikla v tomto případě škoda odstraněním kola, které měla býti zabaveno. Uspokojitelnost věřitele z pozdějšího úspěšného provedení exekuce na též předměti přicházela by v úvahu již jen s hlediska náhrady škody, způsobené věřiteli znemožněním exekuce, nikoliv jako okolnost, vznik škody předem vylučující. Pro určení výše škody neobsahuje zákon o maření exekuce určitého měřítko a dlužno ji určovati vždy podle konkrétního případu. Ježto zde vymáhající věřitel netvrdil zvláštní škody, jest směrodatnou pro určení její výše hodnota předmětu, který měl býti zabaven a který měl v tomto případě cenu 600 K. Lze zajisté souditi, že by i při dražbě bylo bývalo docíleno výtěžku přes 100 K.

Čís. 448.

Předpisu §u 3 koaličního zákona ze dne 7. dubna 1870, čís. 43 ř. zák., nelze použití, jde-li o stávkou politickou; vůbec lze jej použítí pouze tehdy, nelze-li trestný čin podřaditi §u 98 lit. b) tr. zák.

Udání ohroženého (§ 98 lit. b) tr. zák.), že neměl z výhrůžky strachu, nevylučuje způsobilost výhrůžky, by vzbudila v ohroženém důvodné obavy.

(Rozh. ze dne 19. května 1921, Kr II 158/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnii stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 17. února 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle §u 98 písm. b) tr. zák.

Důvody:

Zmatečnii stížnost obžalovaného uplatňuje důvod §u 281, čís. 10 tr. ř., dovozujíc, že skutek obžalovaného při správném právním posouzení nebylo podřaditi trestnímu předpisu §u 98 b) tr. zák., nýbrž §u 3 koaličního